

**PAGRAMANČIO BENDRUOMENĖS CENTRAS
„GRAMANČIA“ SOCIALINIŲ GLOBOS NAMŲ DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PAGRAMANČIO BENDRUOMENĖS CENTRO „GRAMANČIA“,
SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ GYVENTOJŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
2023-12-20 Nr. Nr.V-13
Pagramantis**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr.V-11 „Dėl suaugusių asmenų maitinimo organizavimo socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir siekdamas užtikrinti, kad socialinės globos namų gyventojų maitinimo organizavimas atitiktų Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su sunkia negalia, bei senyvo amžiaus asmenų, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normas, taikomas socialinės globos namams, bei Higienos normą HN 125:2019 „Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigos: Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“

1. T v i r t i n u Gyventojų maitinimo Pagramančio bendruomenės centro „Gramančia“, Socialinės globos namų gyventojų maitinimo ir organizavimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u vyr. socialinę darbuotoją supažindinti pavaldžius darbuotojus su šiuo įsakymu.
3. Į p a r e g o j u vyr. slaugytoją ne rečiau kaip kartą mėnesyje vykdyti maitinimo paslaugos kokybės kontrolę.
4. Šis įsakymas įsigalioja 2023 m. gruodžio 1 d.

Direktorius

Jonas Samoška

PATVIRTINTA
Pagramančio bendruomenės centro
„Gramančia“ socialinės globos namų
direktorium 2023 m. gruodžio 20 d.
įsakymu Nr. V - 13

GYVENTOJŲ MAITINIMO PASLAUGOS ORGANIZAVIMO PAGRAMANČIO BENDRUOMENĖS CENTRO „GRAMANČIA“ SOCIALINĖS GLOBOS NAMUOSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gyventojų maitinimo organizavimo Pagramančio bendruomenės centro „Gramančia“, socialinės globos namuose tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato globos namų gyventojų maitinimo organizavimo reikalavimus Pagramančio bendruomenės centro „Gramančia“ socialinės globos namuose (toliau - Globos namai).
2. Šio Aprašo tikslai:
 - 2.1. užtikrinti sveikatai palankų ir kokybišką Globos namų gyventojų (toliau gyventojų) maitinimą;
 - 2.2. apibrėžti darbuotojų, dalyvaujančių maitinimo teikimo procese, funkcijas ir atsakomybę.
3. Globos namuose gyventojų maitinimą teikia, Pagramančio bendruomenės centras „Gramančia“.
4. Globos namuose gyventojų maitinimą gali organizuoti tik maisto tvarkymo subjektai, kuriems Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakyme Nr. B1-527 „Dėl Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka suteikta teisė užsiimti maisto tvarkymu.

II SKYRIUS MAITINIMO PASLAUGOS ORGANIZAVIMAS

5. Globos namuose gyventojams maitinimo paslaugą teikia įmonė su kuria sudaryta maitinimo paslaugos teikimo sutartis. Maitinimo paslaugos pirkimą organizuoja ūkio ir buitinių paslaugų tarnybos vadovas.
6. Gyventojų maitinimas vykdomas pagal maitinimo paslaugą teikiančios įmonės specialisto (dietisto) sudarytus valgiaraščius, kurie sudaromi pagal Globos namų gyventojų amžių, buvimo įstaigoje trukmę ir, jei reikia, pritaikyto maitinimo poreikius.
 1. Valgiaraščiai sudaromi ne trumpesniai kaip 14 dienų laikotarpiui, juose nurodomi patiekalai, jų kiekiai (g). Valgiaraščiai derinami ir tvirtinami Socialinės globos namų direktoriaus ar jį pavad.
 2. Švenčių dienomis gyventojų maitinimui valgiaraščiai netaikomi.
 3. Grupinio gyvenimo namuose valgiaraščiai nesudaromi.
 4. Globos namuose gyventojų maitinimas organizuojamas užtikrinant paslaugų gavėjų fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę, reikiamą kiekį energetinių verčių bei kaloringumą. Globos namai maitinimą organizuoja pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintą „Suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo socialinės globos įstaigose tvarkos aprašą“.
 5. Gyventojui sudaroma galimybė jam suprantama forma kasdien susipažinti su valgiaraščiu, iš

anksto pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento, į kuriuos, esant galimybei, yra atsižvelgiama.

6. Einamosios savaitės kiekvienos dienos valgiaraštis (nurodant visus faktiškai patiekiamus maisto produktus, patiekalus, gėrimus, užkandžius ir jų kiekius) yra pakabinamas stende valgomajame I aukšte.

7. Nemokantys skaityti, silpnai matantys, gyventojai turintys orientacijos, suvokimo sutrikimų su valgiaraščiu yra supažindinami žodžiu ar pasitelkiant kitas adaptuotas priemones (paveikslėliai ir kt.). Supažindinimą vykdo individualios priežiūros darbuotojas.

8. Globos namuose, atsižvelgiant į gyventojų sveikatos būklę ir jo savarankiškumą, yra paisoma asmens teisė pasirinkti, kur jam valgyti - savo kambaryje, šalia esančioje virtuvėlėje prie gyvenamųjų kambarių, arba bendrame valgomajame kambaryje I aukšte. Kiekvienas gyventojas tiek bendrame valgomajame kambaryje tiek virtuvėlių kambariuose turi savo nuolatinę vietą.

9. Gyventojui pagal jo savarankiškumo lygį, galimybes ir pageidavimus sudaromos sąlygos užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu, stalo serviravimu ar panašia veikla. Globos namuose I ir II aukšte prie gyvenamųjų kambarių esančiuose įrengtose virtuvėlėse, kurios aprūpintos reikiama maisto gaminto įranga, indais, įrankiais. Gyventojai savarankiškai ar su darbuotojų pagalba jose gamina (mokosi gaminti) maistą, valgo.

9. Bet kuriuo paros metu gyventojai gali atsigerti geriamojo vandens ar išgerti šiltos kavos, arbatos.

10. Gyventojui, kuris pats negali savarankiškai pavalgyti, užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant. Esant poreikiui toks asmuo yra aprūpinamas specialia įranga, padedančia jam pavalgyti.

11. Globos namai užtikrina, kad kiekvienam maitinimo režimo laiku pagalbos reikalingam gyventojui būtų priskirtas pagalbą valgant teikiantis asmuo. Globos namuose yra sudaryti gyventojų, kuriems valgant reikalinga personalo pagalba – sąrašai, kuriuose atžymima asmens maitinimosi vieta bei nurodoma problema, dėl kurios asmeniui reikalinga pagalba valgant. Sąrašus sudaro ir esant reikalui koreguoja globos namų vyr. socialinis darbuotojas, kurios suderina vyriausiasis slaugytojas. Gyventojui pagalbą valgant teikiantį darbuotoją paskiria vyr. socialinis darbuotojas.

12. Globos namų valgomajame yra skelbiama informacija apie maitinimo paslaugos teikėją bei valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris (skambinti maitinimo organizavimo klausimais).

III SKYRIUS

MAISTO IŠDAVIMO IR GYVENTOJŲ MAITINIMO TVARKA

13. Globos namų gyventojai maitinami 4 kartus per dieną, sergantys CD – 5 kartus per dieną.

- pusryčiai nuo 8⁰⁰ iki 9⁰⁰;
- pietūs nuo 12⁰⁰ iki 13⁰⁰;
- pavakariai nuo 14³⁰ iki 15⁰⁰;
- vakarienė nuo 17⁰⁰ iki 18⁰⁰;
- naktiečiai (sergantiems CD) - 21⁰⁰.

14. Globos namų gyventojams maistą gamina ir išduoda maitinimo paslaugą teikiantys darbuotojai.

15. Pritaikytą maitinimą, užtikrinantį tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtų, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų

gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, raštiškai rekomenduoja šeimos ar kitas gydantis gydytojas.

16. Vyriausiasis slaugytojas sudaro, koreguoja, atnaušina Globos namų gyventojų sąrašus su paskirtomis dietomis ir juos pateikia socialiniams darbuotojams, kurie šią informaciją perduoda individualios priežiūros darbuotojams bei kontroliuoja, kad jos būtų laikomasi.

17. Užtikrinant pilnavertį Globos namų gyventojų maitinimą, maitinimui naudojamos dietos:

- P1 - sveikų žmonių mityba;
- P3 - vyresnio ir senyvo amžiaus mityba;
- P4 - vegetarinė mityba;
- CD - sergančiųjų cukriniu diabetu dieta;
- Tm - tiršto trinto maisto dieta.

18. Gydytojo paskyrimu, rekomendacija gali būti taikomos ir kitos dietos.

19. Vyriausiasis socialinis darbuotojas dietinio maitinimo paslaugų teikimo įmonės atsakingam darbuotojui kiekvieną dieną pateikia „Gyventojų judėjimo apskaitos ir maitinimo užsakymo žiniaraštį“, kuriame informuojama apie išvykusius ir atvykusius gyventojus, esamą gyventojų skaičių ir jiems gydytojo paskirtą maitinimą, apie individualius gyventojų mitybos poreikius.

20. „Gyventojų judėjimo apskaitos ir maitinimo užsakymo žiniaraštis“ savaitgalio ar šventinių nedarbo dienų laikotarpiui yra pateikiamas paskutinę darbo dieną. Įvykus gyventojų skaičiaus pokyčiui informaciją maitinimo paslaugas teikiančiam atsakingam darbuotojui pateikia individualios priežiūros darbuotojas.

21. Iš valgyklos virtuvės maistą paima individualios priežiūros darbuotojai.

22. Maistas į pristatomas uždaruose induose, termosuose transportavimo vežimėlių pagalba.

23. Nevaikštantiesiems gyventojams maistą į kambarius išdalina individualios priežiūros darbuotojai.

24. Gyventojus, kuriems reikalinga visiška ar dalinė pagalba valgant, kuriems nustatyta rizika užspringti, maitina ar padeda pavalgyti individualios priežiūros darbuotojai.

25. Vykdamas gyventojų, kuriems reikalinga visiška ar dalinė pagalba valgant, maitinimą individualios priežiūros darbuotojai privalo pildyti „Darbuotojo dalyvavimo, teikiant pagalbą gyventojui maitinimo metu, mėnesinį grafiką“, kuris laikomas personalo kambaryje, o užpildytas saugomas - 6 mėn. Už grafikų sudarymą, pateikimą individualios priežiūros darbuotojams ir jų laikymosi kontrolę, atsakingi socialiniai darbuotojai.

26. Bendrajame valgomajame kambaryje maistą gyventojams išdalina individualios priežiūros darbuotojai, gyventojams maistas porcijomis ir patiekiamas individualiai lėkštėse. Tam tikri patiekalai (sriuba, kompotas, duona, vaisiai ir pan.) gali būti patiekiami bendruose induose, iš kurių gyventojai savarankiškai įsipila, įsideda į savo lėkštę. Draudžiama maistą patiekti be indų, tiesiai ant stalų.

27. Maitinimo paslaugą teikiančios įmonės darbuotojai yra atsakingi už patiekalų kokybę, saugą, atitiktį valgiaraščiuose nurodytai maistinei ir energinei vertei, patiekalų porcijavimą, jų estetinę išvaizdą.

28. Už gyventojų punctualų atėjimą į valgyklą atsako individualios priežiūros darbuotojai.

29. Socialinis darbuotojas, bendrosios praktikos slaugytojas ir individualios priežiūros darbuotojai dalyvauja globos namų valgykloje valgančių gyventojų maitinimosi procese. Esant poreikiui teikia pagalbą, užtikrina maitinimosi eigą ir gyventojų saugumą.

30. Gyventojams patiekiami karšti patiekalai ir gėrimai turi būti ne žemesnės kaip 60°C temperatūros. Šaltų patiekalų vidaus temperatūra –7 – 14°C.

31. Maistas tiekiamas švariuose, nepažeistuose (neįskilusiuose, neapdaužytuose) induose, atsižvelgiant į patiekiamo maisto konsistenciją, duodami stalo įrankiai. Globos namuose

draudžiama naudoti aliuminius indus ir įrankius.

IV SKYRIUS

GYVENTOJŲ ASMENINIO MAISTO LAIKYMO TVARKA

39. Globos namų gyventojams sudaroma galimybė savarankiškai ar su darbuotojo pagalba įsigyti asmeninių maisto produktų, juos laikyti, savarankiškai ar su darbuotojo pagalba pasigaminti įvairių patiekalų.
40. Lankytojų gyventojams perduodami maisto produktai turi būti švieži, nepasibaigusio galiojimo termino, supakuoti.
41. Gyventojų asmeniniai maisto produktai gali būti laikomi gyvenamajame kambaryje asmeninėje spintelėje, virtuvėlėje bendro naudojimo šaldytuve vadovaujantis maisto produktų vartojimo, laikymo rekomendacijomis. Kiekvieno gyventojų asmeninis maistas laikomas atskirose, pažymėtose (nurodyta gyventojų pavardė, kambario numeris) dėžutėse, maistui laikyti skirtuose maišeliuose.
42. Individualios priežiūros darbuotojai kasdien, atsižvelgdami į gyventojų savarankiškumą, esant galimybei kartu su gyventojų, vykdo asmeninių maisto produktų laikymo priežiūrą bei ugdo gyventojų maisto laikymo, priežiūros, vartojimo įgūdžius.
43. Gyvenamuosiuose kambariuose laikomų maisto produktų priežiūrą ir galiojimo laiką vykdo individualios priežiūros darbuotojas.
44. Individualios priežiūros darbuotojas patikrinimo metu radęs netinkamų, pasibaigusio galiojimo termino maisto produktų, apie tai informuoja gyventojų, juos paima ir išmeta prie maistų atliekų.

V BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Šiuo Tvarkos aprašu privalo vadovautis visi už gyventojų maitinimo organizavimą ir vykdymą atsakingi Globos namų darbuotojai.
 46. Gyventojų maitinimo procesą valgomojo kambaryje I aukšte ir virtuvėse prie gyvenamųjų kambarių kontroliuoja socialiniai darbuotojai ir (ar) bendrosios praktikos slaugytojai.
 47. Gyventojų maitinimo paslaugos kontrolę vykdo vyr. slaugytojas.
 48. Tvarkos aprašas yra skelbiamas Globos namų interneto svetainėje.
 49. Už Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą atsako Socialinės globos namų direktorius.
-